

Drogpolicy

Barn- och ungdomsförvaltningen
Alingsås kommun

Typ av styrdokument: Policy

Beslutande instans: Barn- och
ungdomsnämnden

Datum för beslut: 2021-05-18

Gäller för: Barn- och ungdomsförvaltningen

Revideras senast: 2022-06-30

Diarienummer: 2021.119 BUN

Dokumentansvarig: Enhetschef elevhälsa

ALINGSÅS
KOMMUN

Innehåll

1. Inledning	2
1.1 Syfte.....	2
1.2 Definitioner.....	2
2. Hälsöfrämjande och förebyggande insatser.....	3
3. Arbetsgång vid misstanke om att elev är påverkad av droger	4
4. Lagar och rutiner som ligger till grund för denna policy	5

1. Inledning

Alingsås kommuns värdegrund med ledorden engagemang, öppenhet och respekt utgör tillsammans med barn- och ungdomsförvaltningens systemiska förhållningssätt den visionära grund utifrån vilken vi tillsammans formar kommunens förskolor och skolor med tillgängliga lärmiljöer och Lust att Lära för alla barn och elever.

Alingsås skolor är drogfria skolor. Elever och personal skall erbjudas en trygg, säker och drogfri skol- och arbetsmiljö. Användning av droger innebär en risk för den enskilde eleven men också för andra elever och personal på skolan. Användning av droger har en negativ inverkan på elevens lärande och allsidiga utveckling samt på andra elevers studiemiljö. Användande av droger leder till försämrad motivation och studieresultat vilket begränsar möjligheterna till fortsatta studier och yrkesliv. För att ge eleven bästa förutsättningar för aktivt lärande och positiv kunskapsutveckling verkar skolan aktivt för en drogfri skoltid och skolmiljö och mot användning av alla former av droger.

Som en del i barn- och ungdomsförvaltningens riktlinje för elevhälsans arbete ingår denna policy som en del i det arbete som görs för att skapa en skola med hög trivsel och trygghet där elever har en hög närvaro och måluppfyllelse. Policyn gäller för samtliga grundskolor och grundsärskolan i Alingsås kommun.

1.1 Syfte

Syftet med denna drogpolicy är att vara ett stöd för att identifiera och tydliggöra riskbruk av olika slag så att dessa kan elimineras. Syftet med policyn är också att vara ett stöd för skolläring att kunna fullfölja sitt uppdrag enligt arbetsmiljölagen att vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att elever utsätts för ohälsa eller olycksfall och även ingripa och agera om droger förekommer i skolmiljön. Denna policy skall vara känd av elever, vårdnadshavare och personal. Policyn utgör ett stöd för att kunna arbeta hälsofrämjande och förebyggande samt för att kunna agera snabbt och rättssäkert vid oro/misstanke om drogaktivitet och påverkan. Grundprinciperna gällande förhållningssättet mot all användning av droger, för samtliga elever och under hela verksamhetstiden, är följande:

- Tobaksrökning är förbjudet. Detta innefattar även e-cigarettor och andra nikotinpreparat utöver cigarettor.
- Det är förbjudet att vara påverkad av alkohol och andra berusningsmedel
- Det är förbjudet att förvara och inneha alkohol eller andra droger
- Det är förbjudet att överlåta, sälja eller förmedla droger
- Att använda, inneha eller sälja narkotika är ett brott och skall enligt lag polisanmälas

1.2 Definitioner

Droger är substanser som är sinnesförändrande och/eller beroendeframkallande. Med droger avses t.ex. tobak, alkohol, narkotika och läkemedel som påverkar det centrala nervsystemet (dock innefattas ej läkarordinerade läkemedel). Även hälsofarliga ämnen som till exempel lim, lösningsmedel, gas och dopingpreparat ingår i gruppen droger. Numera ingår även spel och spelmissbruk i gruppen. Samtliga dessa ingår i benämningen ANDTS, d.v.s. Alkohol, Narkotika, Dopingpreparat, Tobak och Spel.

2. Hälsofrämjande och förebyggande insatser

Alla elever skall ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling, för att de utifrån sina egna förutsättningar skall kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Verksamheten behöver därför utformas och anpassas utifrån alla elevers behov, där hälsa och lärande går hand i hand. Genom samverkan utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv och med elevers lärande och utveckling i fokus skapas förutsättningar för det. Att lyssna in och ta tillvara de kunskaper och erfarenheter som eleven samt dess vårdnadshavare har kring skolsituationen är också en förutsättning i arbetet.

I undervisningen ges utrymme för kunskapssökande, samtal och lärande för att ge elever förutsättningar för att kritiskt kunna värdera och reflektera över information om tobak, alkohol och droger. Detta är en del i arbetet med de grundläggande värden som genomsyrar läroplanen och ingår i det dagliga arbetet med eleverna.

Inom barn- och ungdomsförvaltningen följs drogvaneundersökningar, bl.a. i CAN:s regi, upp, för att fånga upp och identifiera trender och tendenser gällande ungas drogvvanor. Med detta som underlag ser man över hur det ser ut på den egna skolan inom elevhälsoteamet för att kunna följa upp i bl.a. hälsosamtalen. Hälsosamtal med skolsköterska erbjuds alla elever enligt basprogrammet för Elevhälsans medicinska insats, EMI, där bl.a. frågor om ANDTS ställs till elever.

Pedagoger och mentorer har ett särskilt ansvar att följa elevens sociala- och kunskapsmässiga utveckling. Vid oro för elevens utveckling (gällande trivsel/trygghet, målpuppfyllelse, närvaro eller mående) anmäler pedagogerna detta till skolans elevhälsoteam, EHT, som under rektors ledning utreder, analyserar och planerar för insatser utifrån elevens stödbehov.

Vårdnadshavares engagemang, stöd och kunskap är viktigt för elevens allsidiga utveckling och har en förebyggande effekt. I samband med t.ex. föräldramöte ges information om hur hem och skola tillsammans kan arbeta för elevens bästa i de frågor denna policy berör. Hem och skola har alltid ett samarbete i de frågor som rör elevers hälsa och välmående. Dialogen är av avgörande betydelse för att fånga upp tidiga signaler om en elev börjar uppvisa tendenser till utanförskap som t.ex. kan tyda på någon form av missbruk. För detta arbete har skolan rutiner och samverkan sker på samma sätt som i övriga elevärenden där skola och hem samverkar, men där även t.ex. socialtjänst och andra instanser kan vara aktuella.

Drogpolicyn är ett viktigt verktyg i det förebyggande arbetet och samtlig personal på skolan skall vara väl förtrogen med policyn. Nyanställd personal skall introduceras i dokumentet som en del i introduktionen i arbetet. All personal inom elevhälsan erbjuds årligen att delta i utbildning inom ANDTS inom GR-regionens regi. Elever och vårdnadshavare informeras om policyn på skolans hemsida och i samband med t.ex. föräldramöten och utvecklingsamtal.

Skolan har ett gott samarbete med lokalpolisen som varje läsår besöker skolorna och informerar eleverna om lagstiftning och vad som händer i kroppen vid tobak, alkohol- och

droganvändning. Samverkan sker också genom att lokalpolisen rör sig inom skolans område, har god kännedom och kunskap om de elever som befinner sig i någon form av utanförskap, och har ett samarbete med skolans personal och ledning när det handlar om att t.ex. veta om var elever befinner sig.

3. Arbetsgång vid misstanke om att elev är påverkad av droger

- Elevens mentor eller annan lämplig personal tar omedelbart kontakt med eleven och dennes vårdnadshavare om misstanke finns gällande drogpåverkan. Rektor informeras.
- Skolan försäkrar sig om att eleven tas om hand av vårdnadshavare på ett tryggt sätt och lämnar skolan. Om skolan inte når vårdnadshavare kontaktas övrig anhörig enligt de kontaktuppgifter för elev som vårdnadshavare lämnat till skolan.
- **En akut drogpåverkad elev skall efter kontakt med vårdnadshavare avvisas från skolan och omhändertas på ett betryggande sätt. Polis och sjukvård tillkallas vid behov och polisanmälan upprättas.**
- Vårdnadshavare informeras om att en orosanmälan till socialtjänsten kommer att göras och rektor ansvarar för att dessa upprättas.
- Skolan kallar omgående vårdnadshavare till ett möte på skolan. Rektor, mentor och personal från EHT medverkar. En utredning och handlingsplan för närmaste veckan upprättas i samråd. Rektor beslutar om eventuella åtgärder i skolan. Kontaktperson i EHT utses.
- Samverkansmöte med socialtjänst och vårdnadshavare planeras. Stödbehov och handlingsplan utvärderas och revideras vid behov.
- Uppföljning skall ske till dess att oro från skolan och/eller övriga avtagit och man ser att riskbruket ej längre finns hos eleven.

4. Lagar och rutiner som ligger till grund för denna policy

- **Skollagen:**

1 kap 4 §: "Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare"

5 kap: Trygghet och studiero. I detta kapitel finns bestämmelser om

- tillämpningsområde (2 §),
- arbetsmiljö (3 och 4 §§),
- ordningsregler (5 §),
- disciplinära och andra särskilda åtgärder (6-23 §§), och
- dokumentation (24 §).

6 kap: Åtgärder mot kränkande behandling

- **FN:s barnkonvention:** Främst artikel 2, 3, 6, 12, 28
- **Socialtjänstlagen:** Personal inom polis, skola, hälso- och sjukvård är skyldiga enligt Sol 14 kap 1§ att anmäla om det råder misstanke att ett barn (ålder 0–18 år) far illa eller riskerar att fara illa till socialtjänsten.
- **Arbetsmiljölagen:** Föreskriver att skolan ska ha en bra arbetsmiljö och är skyldig att förebygga ohälsa och olycksfall bl.a. orsakat av alkohol och narkotika.
- **Alkohollagen:** 7 § Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte har fyllt 18 år.
- **Tobakslagen:** Rökning är förbjuden i lokaler avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn eller ungdom (6 kap. 2 § punkten 1). Det avser exempelvis fritidshem, förskola, grund- och gymnasieskola samt fritidsgårdar. Förbudet gäller själva lokalen, d.v.s. att lokalen är avsedd för verksamhet för barn eller ungdomar. Således gäller reglerna då lokalen används för annat syfte på kvällen. Förbudet gäller också då skolverksamhet inte bedrivs, t.ex. vid studiedagar för personal, vid föräldramöten på kvällstid och liknande. Reglerna omfattar alla delar av lokalerna som barn och ungdomar mer regelbundet vistas i eller har anledning att besöka, d.v.s. förutom klassrum även expedition, lärarrum,

korridorer och toaletter o.s.v. Reglerna gäller även för de delar av lokalerna som enbart är till för personalen (prop. 1992/93:185 s. 50). Rökförbudet gäller även på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem (6 kap. 2 § punkten 1). Med skolgårdar avses här gårdar i anslutning till grund- eller gymnasieskolor.

- **Narkotikastrafflagen:** Det är straffbart att anskaffa, förvara, använda samt bjuda ut narkotika till försäljning.